

موناولوگ

آرش خیرآبادی

آبائتاری بودن یک شغل است؟

یادم هست بچه که بودم، نقاشی می کشیدم، استعداد خوبی هم داشتم. آن قدری که وقتی استادان فن، طرح ها و نقاشی هایم را می دیدند، تعجب می کردند. با این همه، پدرم همیشه می گفت: «نقاشی عاقبت ندارد. آخرش می شوی پرده کش حمام». برای آن ها که نمی دانند می گویم: قدیم رسم بود در حمام های عمومی، یک دیوار بزرگ را به نقشی از داستان های شاهنامه اختصاص می دادند. به طور مثال در منطقه ما، آب و برق، حمام عمومی بود که به محض ورود، یک دیوار بزرگ، مقابل درته سالن، چشم تو را خیره می کرد؛ نقشی عظیم از نبرد رستم و دیوسید، پدرم از اشاره به این رسم قدیمی، منظور روشنی داشت؛ نقاشی شغل نیست و نمی توان از آن امرار معاش کرد. از آن دوران، سی و چند سال گذشته است. هنر، جایگاه بسیار متفاوتی نزد فرهنگ جامعه پیدا کرده است، اما هنوز خیلی ها معتقدند: «خوراک نقاش ها نون و پنیر است»، «موزیسین ها مزغان چی و مطرب اند»، «تئاتری ها راقص و دلک اند»، «ادبیاتی ها بدبخت و عاشق پیشه اند» و خلاصه هر چیزی که به نوعی با هنر مرتبط باشد، شغل محسوب نمی شود و باعث فقر و سیاه روزی خواهد شد. تصور کنید که خانواده ای به خواستگاری بروند و در پاسخ به پرسش «آقا داماد چه کاره اند؟» بگویند: «تئاتر کار می کند!». عکس العمل خانواده دختر دیدنی است می خندند یا عصبانی می شوند یا در بهترین حالت، سعی می کنند خود را کنترل کنند و منظورشان را با پرسش دیگری برسانند که: «خب! احسنت! ولی گل سرتان شغل ثابت و درآمد مشخص زندگی را از کجا تأمین می کند؟» خانواده دختر، حق دارند و درست است که بگویند، تئاتر، شغل نیست. فقط یک هنر است که در بهترین حالت، اوقات فراغت هنرمند را پر می کند و حداکثر، خرج رفت و آمدش به سر تمرین ها و راپاشی گو خواهد بود. سؤال اینجا است: تئاتر کار کردن چگونه می تواند یک شغل محسوب شود و مسئول شغل شش باشد، کیست؟ اول بگذارید شغل را تعریف کنیم: «شغل» یعنی کاری که فرد، مشغول به انجام آن است و از طریق آن، هم انجام وظیفه و هم امرار معاش می کند. به این ترتیب، تئاتر کار کردن می تواند یک شغل محسوب شود، منتها شرط «امرار معاش» در این تعریف، ما را دچار مشکل خواهد کرد، چون آدم نمی تواند با درآمد تئاتر، امرار معاش کند.

حالا بیایم نشانه های شغل بودن یک فعالیت را بشماریم:

- ۱- شاغل باید امنیت درآمد داشته باشد. یعنی فرد باید مطمئن باشد که به طور مشخص از فعالیتش چه اندازه سود مادی خواهد برد و این مقدار درآمد، کفاف امرار معاش او را خواهد داد یا خیر؟
- ۲- شاغل باید امنیت شغلی داشته باشد. یعنی فرد باید مطمئن باشد که فعالیتش چه مقدار زمان خواهد برد؟ یک روز، یک هفته، یک ماه، یک سال، یک دهه، چقدر؟
- ۳- شاغل باید امنیت قانونی داشته باشد. یعنی فرد مطمئن باشد که اشتغالش طبق قرارداد های قانونی است و حقوق و مزایایی که دریافت می کند، از همه استانداردها در چارچوب قوانین آن کشور برخوردار است. هیچ کدام از این سه شرط، در فعالیت های مرتبط با هنرهای نمایشی وجود ندارد. به این ترتیب، خانواده عروس حق دارند که بگویند داماد باید دنبال یک شغل واقعی باشد، نه دنبال تئاتر. اما نهادی که می تواند تئاتر را به یک شغل تبدیل کند کیست؟ احتمال دارد اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی یا شاید اداره کار و امور اجتماعی را نام ببرید. در حالی که چنین نیست. آن ها به شاغلان در تئاتر خدمات می رسانند. «شغل شدن» تئاتر دست خودمان است. این ما هستیم که می توانیم تئاتر را به اشتغالی واقعی تبدیل کنیم. بهترین جایش هم انجمن هنرهای نمایشی است، در انجمن هنرهای نمایشی با وضع قوانینی، می توان در تئاتر، اشتغال ایجاد کرد. ما می توانیم با تهیه و تدوین قرارداد هایی مشخص و وضع قوانینی معین، در همین تئاتر، فعالیت ها را طوری سازمان دهی کنیم که هر سه شرط بالا را داشته باشد. در تئاتر، فرصت های شغلی آن قدر هست که بتوانیم تئاتری ها را به راستی شاغل کنیم. منتها قوانینش موجود نیست. این خلأ را باید خیلی زود برطرف کرد و انجمن هنرهای نمایشی باید در همکاری با اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی و دیگر نهادهایی که به امور مربوطه می پردازند، بلافاصله سرگرم تدوین و اجرائی کردن قوانینی شوند که در چارچوب قراردادهای مشخص، بتوانیم تئاتر را به سمت اشتغال زایی ببریم.

سیروس مقدم در مشهد:

قهرمان های «پایتخت» پایتخت نشین نیستند

عکس: محمد حسن طویان/سهرارو

شکیبا افخمی راد- سریال پایتخت توانست یک استاندارد را در تلویزیون ملی اعمال کند و یک مجموعه را در پنج فصل با بازیگرهای تقریباً ثابت و با ارتباط اجزای قصه در هر فصل ارائه کند. این سریال در میان برنامه های نه چندان قوی صدا و سیما دستاوردی برای این سازمان در نظر گرفته می شود. از این جهت، عصر روز گذشته، به همت حوزه هنری و انجمن فیلم سازان انقلاب اسلامی خراسان رضوی، نشست تخصصی «پایتخت، از ایده تا اجرا» با حضور سیروس مقدم، کارگردان پایتخت، در پردیس سینمایی هویزه برگزار شد. در این جلسه سیروس مقدم در جمع هنرمندان و هنردوستان مشهد به بیان موضوعاتی حول نحوه شکل گیری سریال پایتخت تا دلایل حواشی ایجاد شده برای فصل پنجم این سریال پرداخت. در پایان این مراسم نیز از این کارگردان تقدیر شد.

طنزی بر بستر وقایع اجتماعی
سیروس مقدم، کارگردان مجموعه پایتخت، درباره ایده پردازی اولیه و نحوه شکل گیری تیم این سریال در ابتدای راه گفت: حدود ۹ سال پیش، من سریالی به اسم زیر هشت را کار کردم که فضایی تلخ و تراژیک داشت. بعد از آن، احساس کردم باید یک کار جدیدتر با فضای شیرین تری در بستر همان حقایق اجتماعی بسازم. در همان زمان، یک ایده یک خطی از طرف محسن تائبنده برای من تعریف شد که خانواده ای شهرستانی در شب عید وارد شهر تهران می شوند و قرار است خانهای را تحویل بگیرند که چون تحویل خانه با تعطیلات هم زمان شده است، به مشکلاتی بر می خورند و مجبور می شوند تعطیلات عید را با تاخیر شدن ادارات پشت کامیون بگذارند. این طرح به نظر من بسیار جذاب رسید و احساس کردم برخی از مسائل روز جامعه را می توان از طریق یک کار کمدی و طنز مطرح کرد. در نهایت، طرح تصویب شد و تیم اولیه شکل گرفت. آن زمان هیچ کدام از مادران آن مقطع تصور نمی کردند که پایتخت به پایتخت های دیگر تبدیل شود و عمری ده ساله پیدا کند.

بدون چهره هم می توان موفق شد
این کارگردان درباره ویژگی هایی که این سریال را پرمخاطب کرده است گفت: پایتخت برخی از مسائلی را اثبات کرد که شاید در ذهنیت خیلی از ما تا قبل از آن شکل گرفته بود. یکی از آن ها تعیین کننده بودن مؤلفه هایی مثل چهره های ویتربین دار بود که مخالف این نظر را اثبات کرد چون سالی که پایتخت شکل گرفت، هیچ کدام از این تیم بازیگری که این هستند چهره های چندان شناخته شده ای نبودند. پس برای پرمخاطب بودن یک سریال چهره های جذاب روی مطبوعات به تنهایی کافی نیستند. وی ادامه داد: مسئله دوم این است که تلویزیون سلیقه مخاطب را به دیدن سریال هایی در موقعیت

در مازندران فامیل زیاد داشت بچه ها به سرعت لهجه ها را یاد گرفتند. دلیل سوم هم زیبایی هایی بود که ما می خواستیم از یک منطقه کشور نشان دهیم. بنابراین مازندران را انتخاب کردیم.

بی خیال تایتانیک شدیم
سیروس مقدم درباره صحنه الهام گرفته شده از تایتانیک در پایتخت ۵ بیان کرد: ما این سکانس را برای بازی بی بنی به مؤسسه اوج و تلویزیون فرستادیم تا نظرشان را بدهند. من نمی دانم چه کسی این سکانس را پخش کرد. همه ما شوکه شدیم. اول فکر کردند کار خود ماست اما بعد دیدم در زمان بازیابی فیلم را تکثیر کردند. وقتی این سکانس بیرون آمد، تلویزیون حساس شد که این سکانس پخش نشود. ما هم به نوعی بی خیال این سکانس شدیم.

شکل گیری داستان داعش قبل از ورود اوج
او درباره سفارشی شدن فصل پنجم این سریال گفت: سال گذشته قرار بود یک نسخه سینمایی از پایتخت بسازیم که همین نسخه ای است که در سریال می بینید. آن موقع هم نه پای اوج وسط بود و نه تلویزیون. قصه ای بود که خود ما به آن رسیده بودیم. به این علت که ما همه مدل قصه ای را داخل کشور گفته بودیم، حال باید موضوعی فرامرز را مطرح می کردیم. بنابراین سوریه را انتخاب کردیم چون سال گذشته داعش مسئله ای جدی بود. بعد از اینکه تصمیم گرفته شد این قصه سریال شود، به علت سختی کار، به اوج مراجعه کردیم. آن ها هم گفتند داستان همسویا اهداف فرهنگی آن هاست و پیشنهاد ما را پذیرفتند. مقدم افزود: داعش یک واقعیت است. از بچه یک ساله تا بزرگسال صدساله باید از آن آگاه باشد. مادر باره یک ترس واهی صحبت نکردیم. ما هم با داعش شوخی کردیم و هم خطرش را گوشزد کردیم تا بدانیم این اتفاقات برای همسایه نیست و ممکن است برای ما هم باشد.

مثلا می خواهم بگویم بهتاش بدهن است. برای اینکه بگویم این درشت گویی بد است و آن را نقد کنیم، ابتدا باید مسئله را طرح کنیم. اگر بهتاش از همان ابتدا آدمی خوش بیان و طرفدار حقوق خانواده بود، در انتها وقتی در دفاع از ناموس و خانواده سلاح بر می دارد و یک داعشی را می کشد، تحول او دیگر جایی در اثر نمایشی نمی داشت. مقدم ادامه داد: به ما می گویند جاذبه های گردشگری ترکیه را نشان دادیم اما می خواستیم بگویم ترکیه ظاهر جذاب دارد اما درون این ظاهر جذاب بمب گذاری می شود و ناامنی وجود دارد یا پول های ایرانی ها را می دزدند. پس ما باید مسئله را طرح کنیم و بعد به چالش بکشیم.

من شهرستانی ام
این کارگردان درباره نحوه نگاهش به مردم شهرستان گفت: من بچه شهرستانم و طبیعتاً در خانواده ای شهرستانی بزرگ شده ام. به همین دلیل هم نمی توانم قواعد و راهی را انتخاب کنم که خودم در آن تحقیر شوم. من همیشه اعتقاد داشته ام دارم که ما به عنوان فیلم ساز مهمان خانه های مردم می شویم و زمانی که بتوانیم قواعد آن خانه را رعایت کنیم، میزبانان باز هم می خواهند که ما به خانه آن ها بازگردیم.

اول طرح مسئله، بعد نقد
کارگردان پایتخت درباره هنجارشکنی های بیشتر فصل ۵ این سریال مانند ورود شخصیت بهتاش تصریح کرد: ما وقتی می خواهیم در یک اثر نمایشی موضوعی را نقد کنیم، باید ابتدا طرح مسئله کنیم.

گزارشی از یک نمایشگاه نقاشی انفرادی آرامش بارنگ و نقش

شکیبا افخمی راد- نمایشگاه «آبی آرام» از جمعه ۲۴ فروردین ماه در نگارخانه رادین برپا شده است. در این نمایشگاه که ۳۰ اثر از تکتم عبدی پور با سبک رنگ روغن به نمایش گذاشته است، بیشترین رنگی که به چشم می خورد، رنگ آبی است. از همان ورودی نمایشگاه با سه تابلو که گل شقایق، رز و آفتاب گردان را با رنگ آبی به تصویر کشیده است مواجه می شوید که با موسیقی که در فضا پخش می شود حسی از آرامش را به بیننده منتقل می کند. تکتم عبدی پور که اولین تجربه برگزاری یک نمایشگاه را پشت سر می گذارد، ۷ سال است به صورت حرفه ای در زمینه نقاشی فعالیت می کند. این نمایشگاه تا ۲۹ فروردین ماه در نگارخانه رادین واقع در بولوار سجاد، حامد جنوبی ۱۲ دایر است.

یک حس مشترک
این هنرمند در مورد نمایشگاه «آبی آرام» به شهرآرآ توضیح داد: کارهای به نمایش گذاشته شده مجموعه ای است که از چند سال پیش جمع آوری کردم و خاص این نمایشگاه نیست. آثار این نمایشگاه عرفانی است و حالت های تنهایی من را که با دیگران متفاوت است، نشان می دهد. با این هنرمند در نگارخانه همراه شدیم تا بیشتر با فضای آثارش آشنا شویم، زمانی که به چهار تابلوی کوچک با طرح سما رسیدیم، گفت: این اثر ۴ تابلوی جدا از هم است ولی در نهایت یک حس مشترک را نشان می دهد و وحدت را به من یاد آوری می کند، به همین علت این کار، از آثار

مورد علاقه ما است. در میان تمام تابلوهای کار شده با رنگ آبی یکی اثر بیشتر جلب توجه می کرد اثری که کاملاً فضای آبی و ترکیب آسمان و دریا را به تصویر می کشید و به گفته عبدی پور این اثر منعکس کننده نگاه فردی منزوی است که تمام دنیای آبی می بیند.

نگارخانه مخاطب ندارد
او که سه روز از برگزاری نمایشگاهش می گذرد در مورد استقبال مردم از این نگارخانه بیان کرد: روز افتتاحیه نمایشگاه خیلی شلوغ بود ولی روزهای بعد استقبال کمتر شده است. مردم مشهد آنچنان که باید از نگارخانه استقبال نمی کنند. من به نگارخانه های مختلف می روم و می بینم که خیلی کم استقبال می شود و بیشتر آشنایان هنرمندان از نمایشگاه ها بازدید می کنند. این هنرمند با بیان اینکه تنها فرهنگ سازی باعث می شود تا مردم بیشتر به نگارخانه ها و خرید آثار روی آورند، گفت: ما باید از سنین پایه مردم رابه این هنر وارد کردیم تا نگارخانه ها علاقه مند کنیم.

مورد علاقه ما است. در میان تمام تابلوهای کار شده با رنگ آبی یکی اثر بیشتر جلب توجه می کرد اثری که کاملاً فضای آبی و ترکیب آسمان و دریا را به تصویر می کشید و به گفته عبدی پور این اثر منعکس کننده نگاه فردی منزوی است که تمام دنیای آبی می بیند.

یک حس مشترک
این هنرمند در مورد نمایشگاه «آبی آرام» به شهرآرآ توضیح داد: کارهای به نمایش گذاشته شده مجموعه ای است که از چند سال پیش جمع آوری کردم و خاص این نمایشگاه نیست. آثار این نمایشگاه عرفانی است و حالت های تنهایی من را که با دیگران متفاوت است، نشان می دهد. با این هنرمند در نگارخانه همراه شدیم تا بیشتر با فضای آثارش آشنا شویم، زمانی که به چهار تابلوی کوچک با طرح سما رسیدیم، گفت: این اثر ۴ تابلوی جدا از هم است ولی در نهایت یک حس مشترک را نشان می دهد و وحدت را به من یاد آوری می کند، به همین علت این کار، از آثار

از میان خبرها

فیلم برداری «برمودا» پایان یافت

فیلم برداری فیلم سینمایی «برمودا» به کارگردانی رهبر قنبری به پایان رسید. به گزارش مهر، فیلم سینمایی «برمودا» از اواخر اسفندماه پس از دریافت پروانه ساخت به نویسندگی و تهیه کنندگی محمدرضا مصباح و کارگردانی رهبر قنبری وارد تولید شد. این فیلم که یک طنز اجتماعی با درون مایه ای سیاسی است، در تهران تولید شده است و فیلم برداری آن یکشنبه ۲۶ فروردین ماه به پایان رسید. بهنوش بختیاری، رضا مولایی، شهزاد کمال زاده، شیرین ولی پور، علی پاکزاد و سارا بهارلو از جمله بازیگرانی هستند که در این فیلم سینمایی ایفای نقش می کنند.

معرفی داوران بخش فیلم اولی های فجر بین المللی

اسامی داوران ایرانی و خارجی بخش انتخاب بهترین فیلم اول به عنوان یکی از بخش های جدید در سی و ششمین جشنواره جهانی فیلم فجر، اعلام شد. به گزارش ایرنا، محمد علی باشه آهنگر، نویسنده و کارگردان از ایران، ویرا لانگروفا، مدرس، از جمهوری چک و برنک اکرم، کارگردان از افغانستان، آثار بخش «فیلم اول» جشنواره را داوری خواهند کرد. امسال از میان همه آثار جشنواره جهانی فیلم فجر که فیلم اول محسوب می شوند اعم از فیلم هایی که در بخش مسابقه و غیررقابتی هستند، به یک جایزه فیلم اول اهدا می شود.

رضایت عطاران از نقش های کمدی اش

رضا عطاران که هم زمان با اکران مردمی فیلم مصاحبه در پردیس سینمایی ستاره باران تبریز و در جمع هواداران خود حضور یافته بود، در جمع اهالی رسانه گفت: یک بازیگر تنوع در نقش را بسیار دوست دارد و من هم نقش های جدی خودم را دوست دارم اما آنچه که امروز مخاطب از من نوعی می خواهد چهره کمدی و شاد بودن است. به گزارش ایلنا، این بازیگر سینما و تلویزیون درباره علت انتخاب فیلم مصاحبه نیز گفت: در جامعه سینما یا بسیاری از دوستان رفاقت داریم اما در این حوزه رفاقت و کار دو مقوله مجزا هستند و من با اینکه با مهراڻ احمدی رفاقت داشتم اما دلیل اینکه مصاحبه را برای بازی انتخاب کردم این بود که فیلم نامه را از همه لحاظ پسندیدم.

رونمایی از پوستر «گروگ بازی»

پوستر فیلم سینمایی «گروگ بازی» ساخته عباس نظام دوست در آستانه برگزاری سی و ششمین جشنواره جهانی فیلم فجر رونمایی شد. این فیلم در بخش رقابتی جایزه بهترین فیلم اول، بازار جهانی و بخش غیر رقابتی «فانوس خیال» این جشنواره حضور دارد.